

Dr. Palágyi Tivadar*

KÜLFÖLDI HÍREK AZ IPARJOGVÉDELEM TERÜLETÉRŐL

Algéria

Az Algériai Védjegyhivatal 2005 augusztusában a védjegymegújítás feltételeként a megelőző évben történő gyakorlatbavétel követelményét vezette be. A gyakorlatbavétel igazolására elegendő aláírt nyilatkozatot benyújtani.

Amerikai Egyesült Államok

A) Az Egyesült Államok Szabadalmi és Védjegyhivatala (U. S. Patent and Trademark Office, USPTO) a 2005-ös pénzügyi évre vonatkozó beszámolójában 406 302 szabadalmi bejelentést és 165 485 megadott szabadalmat említ. Az időközben megszüntetett bejelentéseket is figyelembe véve így a függő bejelentések száma 2005 végén 885 002 volt.

A függő bejelentések növekvő számára tekintettel a hivatal 2005-ben 978 új elővizsgálót alkalmazott, és 2006-ban 1000 új elővizsgáló alkalmazását vette tervbe.

B) A *Norian Corp. v. Stryker Corp.*-ügyben a Szövetségi Fellebbezési Bíróság (Court of Appeals for the Federal Circuit, CAFC) 2005. december 6-án kiadott végzésében az igénypontban szereplő határozatlan névelővel kapcsolatban foglalt állást.

A Norian szabadalma orvosi és fogorvosi eljárásokban felhasználható olyan készletre vonatkozott, amely gyorsan szilárduló kalcium-foszfát kompozíciók előállítását teszi lehetővé. A szóban forgó igénypont szövege a következő:

„Készlet kalcium-foszfát ásvány előállítására, amely az alábbiakból áll (*consisting of*): száraz komponensekként legalább egy kalciumforrás és legalább egy olyan foszforsavforrás, amely mentes kötetlen víztől; és egy oldat, amely vízből és egy nátrium-foszfátból áll.”

A Norian azzal érvelt, hogy az „egy nátrium-foszfát” kifejezést úgy kell értelmezni, hogy a „nátrium-polifoszfát több típusának, valamint nátrium-monofoszfátnak az elegyét” jelenti, és rámutatott, hogy a több nátrium-foszfát komponens vízbe helyezve azonos ionokra bomlik. A körzeti bíróság megállapította, hogy ennek a kifejezésnek megfelelően a kérdéses oldatot egyetlen nátrium-foszfát típusból kell előállítani, és nem állapított meg bitorlást. A Norian a CAFC-hez fellebbezett.

A CAFC megerősítette az elsőfokú bíróság döntését, mert egyetértett abban, hogy a határozatlan „egy” (*a*) névelő a „consisting of” korlátozó értelmű kifejezéssel együtt használva a korlátozásban szereplő egyetlen anyagra vonatkozik. A bíróság megállapította, hogy az

---

* Danubia Szabadalmi és Védjegy Iroda Kft.

igénypont első részében a „legalább egy” (*at least one*) kifejezés egy kalciumforrásra és egy foszfor-savforrásra vonatkozik, és megjegyezte, hogy ugyanezt a kifejezést használhatta volna a bejelentő ugyanennek az igénypontnak a második részében is az „egy” (*a*) kifejezés helyett, ha több nátrium-foszfát típust kívánt volna figyelembe venni. A bíróság e korlátozó értelmezés alátámasztására korábbi jogesetet is idézett, és még az elővizsgálati eljárásra is utalt, amely azt bizonyította, hogy Norian korlátozta igénypontjának oltalmi körét, mert annak tárgyi körében a „comprising” szót a „consisting of” kifejezésre változtatta.

A fenti döntés azt bizonyítja, hogy az Amerikai Egyesült Államokban a „consisting of” kifejezés után a határozatlan névelő használata egyetlen elemre vonatkozik, és nem értelmezhető több elemre vonatkozóként.

C) Az USPTO Fellebbezési és Interferenciatanácsa (Board of Patent Appeals and Interferences) az *Ex parte Lyell*-ügyben megállapította, hogy érvénytelenek az olyan igénypontok, amelyek egyidejűleg készüléket és e készülék alkalmazására vonatkozó módszert is igényelnek.

Az *IPXL Holdings, L.L.C.* (IPXL) azt állította, hogy az *Amazon.com, Inc.* (Amazon) cég bitorolta szabadalmának bizonyos igénypontjait. A bitorlási pert lefolytató körzeti bíróság határozata szerint az IPXL szabadalmának azok az igénypontjai, amelyek egy készüléket és e készülék használati módszerét is igényelték, határozatlanság következtében érvénytelenek.

Az IPXL a CAFC-hez nyújtott be fellebbezést. Ez a bíróság megállapította, hogy a készüléket és eljárást is igénylő igénypontok a szabadalmi törvény 112(2) szakasza alapján érvénytelenek, mert „nem teszik lehetővé egy szakember számára az igénypont oltalmi körének megállapítását”. A CAFC arra a tényre helyezte a hangsúlyt, hogy két törvényes találmányi osztály kombinálása nem teszi lehetővé az igényelt készülék gyártója vagy eladója számára azt, hogy az igénypont alapján megállapítsa, vajon a készülék vásárlója vagy használója elkövet-e közvetett bitorlást, ha a készülék használatára vonatkozó igényelt módszert kívánna alkalmazni. Ezért a Fellebbezési és Interferenciatanács *Ex parte Lyell*-döntésére alapozva megerősítette az alsófokú bíróság döntését.

D) A *Novo Nordisk (Novo) v. Bio-Technology General Corp. et al.* (Bio)-ügyben a CAFC megerősítette az alsófokú körzeti bíróság döntését.

A Novo egy szintetikus humán növekedési hormonra (HGH) vonatkozó szabadalmának egy példájában leírta, hogyan kell a HGH hormont előállítani LAP enzim használatával. A múlt időben megfogalmazott példa azt állítja, hogy a HGH hormont LAP enzim felhasználásával tisztították. Ez a példa azonban csak jövendőlőnek volt mondható, mert a valóságban a Novo a bejelentés időpontjában nem kapott ilyen módon tisztított HGH-t, és a benyújtást követő hónapokban is csak úgy tudott LAP enzimmel HGH-t előállítani, ha DAP enzim szennyezte a LAP enzimet. Ezt követően a Novo HGH-nak DAP enzimmel való előállítását kívánta szabadalmaztatni. Annak érdekében azonban, hogy elkerülje az újdonságrontást, és hogy ilyen tárgyú későbbi folytatólagos bejelentésekkel kapcsolatos interferenciaeljárásban korábbi elsőbbségű időpontot igényelhessen, továbbra is – helytelenül – a korábbi szabadalmi bejelentés hamis példájára támaszkodott.

A Novo bitorlás miatt pert indított a Bio ellen. A körzeti bíróság megállapította, hogy a múlt időben megszővegezett hamis példa elfedte azt a tényt, hogy a példa csupán jósláson alapult, és nem nyújtott megalapozott útmutatást. Ezután a Novo a CAFC-nél fellebbezést nyújtott be.

A CAFC nem talált nyilvánvaló hibát az alsófokú bíróság döntésében, és határozottan elutasította a Novonak azt az érvelését, hogy szabadalmi ügyvivője nem vádolható tisztességtelen magatartással, mert a feltalálók nem kellően tájékoztatták a példa hibájáról, és feltalálói sem vádolhatók tisztességtelen magatartással, mert nem voltak tisztában a példa hibájából következhető jogi bonyodalmakkal. Ezért a CAFC megállapította, hogy a Novo szabadalma tisztességtelen magatartás miatt érvénytelen, mert a leírás múlt időben írt egyik példája kapcsán a szabadalmas tudta, hogy a példa nem kivitelezhető.

Az ügy egyértelmű tanulsága, hogy példákban múlt időt csak a bejelentés időpontja előtt valóban megvalósított példák esetében célszerű használni.

Ausztrália

Az Ausztrál Szövetségi Bíróságnak (Australian Federal Court) az *Emperor Sports v. Commissioner of Patents*-ügyben a feltalálói tevékenységről hozott döntése ellen a szabadalmi hivatal elnöke fellebbezést nyújtott be az Ausztrál Összszövetségi Bíróságnál (Australian Full Federal Court).

Az ügy háttereként említjük, hogy az ausztrál szabadalmi törvény feltalálói tevékenységre vonatkozó rendelkezése alapvetően eltér az európai és az amerikai értelmezéstől. Az ausztrál törvény szerint egy találmány akkor alapszik feltalálói tevékenységen, ha az adott terület általános tudásszintjének (*common general knowledge*) fényében nem kézenfekvő az adott terület szakembere számára, és az általános tudásszintet a nyilvánosan hozzáférhető technika állásával együtt kell figyelembe venni, de csak bizonyos sajátos követelmények fennforgása esetén. Az 1990. évi ausztrál szabadalmi törvény 7(3) szakaszában meghatározott ilyen követelmények szerint meg kell állapítani, hogy egy anterioritás a tárgyhoz tartozó-e. Ez annyit jelent, hogy a feltalálói tevékenység hiányát bizonyító dokumentum kapcsán először meg kell határozni, hogy az adott terület szakembere az adott dokumentumot „megtalálta, megértette és a tárgyhoz tartozónak tekintette” volna-e. Csak e követelmények kielégítése esetén lehet azt állítani, hogy az igényelt találmány az adott terület általános tudásszintjét alapul véve kézenfekvő az anterioritásban foglalt kinyilvánítás fényében.

Az Ausztrál Szabadalmi Hivatal elővizsgálati eljárásában az volt az általános gyakorlat, hogy kezdettől fogva feltételezték, hogy az adott terület szakembere magától értetődően vizsgálja a szabadalmi leírásokat. Így bármilyen korábbi szabadalmi leírás „megtalálhatónak” minősíthető egy igényelt találmánnyal kapcsolatos feltalálói tevékenység megállapítása szempontjából. Ezért egy korábbi szabadalmi leírás egyszerű létezését már elégnak tekintették ahhoz, hogy az „megtalálhatónak” minősüljön. A Szövetségi Bíróság döntése azon-

ban kérdéssé teszi ezt a gyakorlatot. Ez a döntés ugyanis ismét bizonyítja, hogy milyen nehézségek merülhetnek fel bizonyos műszaki területeken korábbi szabadalmi leírásokkal kapcsolatban. A döntés megerősíti, hogy a „megtalálta, megértette és a tárgyhoz tartozónak tekintette” követelmény megállapításához bizonyításra van szükség. A döntés azt is jelzi, hogy bizonyíték hiányában nem lehet megállapítani, hogy egy adott területen mi volt a szakemberek gyakorlata szabadalmi dokumentumok vonatkozásában. Más szavakkal azt kell bizonyítani, hogy egy szakember valóban kutat-e szabadalmi dokumentumokban, amikor egy adott területen kutat vagy fejleszt; ha nem, akkor egy korábbi szabadalmi dokumentumot valószínűleg nem vesznek figyelembe a feltalálói tevékenység vizsgálatakor.

A vizsgált ügyben a szabadalom olyan címkékre vonatkozott, amelyeket eltávolítható módon helyeznek el az Ausztrál Rögbiliga (Rugby League) szerinti labdarúgás ún. „érintős” (*touch*) változataiban a játékosok ruházatán. Amikor a címkét az ellenfél játékos eltávolítja, ez annyit jelent, hogy a ruha viselőjét „szerelték” (*tackled*). Az Ausztrál Labdarúgóliga (Australian Football League) (az a nemzeti testület, amely ellenőrzi a rögbiliga szabályai szerinti játékot) kérte a szabadalom újbóli vizsgálatát, és mind a szabadalom tárgyának újdonságával, mind a feltalálói tevékenységgel kapcsolatban számos korábbi amerikai szabadalomra hivatkozott.

Az újbóli vizsgálat alatt több módosítást végeztek, aminek alapján az igényelt találmányt olyan címkékre korlátozták, amelyeket a rögbiliga szabályai szerinti labdarúgás érintős változataiban használnak. E vizsgálat alatt a szabadalmas egyrészt azzal érvelt, hogy az adott terület szakemberei nem kutatták a szabadalmi irodalmat, másrészt azzal, hogy az elsőbbség időpontjában, vagyis 1992-ben a szakemberek az interneten keresztül nem férhettek hozzá szabadalmi adatbázisokhoz. Ennek ellenére az Ausztrál Szabadalmi Hivatal elnökét képviselő tisztviselő arra a következtetésre jutott, hogy ha a módosítások engedélyezhetőek lennének is, és megengedve, hogy az ilyen módosított igénypontok újak lennének, az igénypontokat kézenfekvőnek tekintették volna a korábbi amerikai szabadalmakban kinyilvánított ismeretek alapján. Az elnök képviselője ezért úgy döntött, hogy ezen az alapon, valamint azért is megvonja a szabadalmat, mert ellenkező bizonyíték hiányában ésszerű volt feltételezni, hogy az adott terület szakembere a szabadalmi irodalmat áttekintette volna annak érdekében, hogy tájékozott legyen a fejlődések vonalán.

Az újbóli vizsgálatra vonatkozó döntés ellen benyújtott fellebbezést követően Lindgren bíró azonban megállapította, hogy „bizonyíték hiányában a hivatali elnök nem dönthetett arról, hogy az adott terület egy feltételezett szakembere megbizonyosodott volna az idézett dokumentumok létezéséről, mert csupán spekulációra volt utalva”. Ebből következik, hogy a korábbi szabadalmi leírásokat ki kell zárni a feltalálói tevékenységgel kapcsolatos megfontolásokból, és így a felperes szabadalmát úgy kell tekinteni, hogy az a megkívánt feltalálói tevékenységen alapszik.

Ha ezt a döntést fellebbezés után nem változtatják meg, annak valószínűleg az lesz a gyakorlati hatása, hogy az Ausztrál Szabadalmi Hivatal számára nehezebb lesz megállapítani,

hogy egy találmány nem alapszik feltalálói tevékenységen. A bejelentők azzal érvelhetnek, hogy bármely hivatkozott szabadalmi leírás nem hozzáférhető. Más szavakkal, ha a hivatal a feltalálói tevékenység hiányára hivatkozva kifogásol egy bejelentést, a bejelentő azt állíthatja, hogy az adott terület szakembere nem tudott volna megtalálni egy megnevezett korábbi dokumentumot.

Ez az ügy ismét rámutat azokra a nehézségekre, amelyekkel az ausztrál szabadalmi törvénynek a feltalálói tevékenység vizsgálatára vonatkozó bonyolult előírásai miatt szembe kell nézni az ausztrál szabadalmi joggyakorlatban.

Belső Piaci Harmonizációs Hivatal

A Belső Piaci Harmonizációs Hivatal (OHIM) 2000 októberében elutasította a Peek& Cloppenburg KG. (P&C) cégnek a CLOPPENBURG név közösségi lajstromozása iránti kérelmét. Cloppenburg egy közelítőleg 30 000 lakosú kisváros Alsó-Szászországban. Az OHIM arra hivatkozott, hogy a lajstromoztatni kívánt név a védjeggyel kapcsolatos áruk vagy szolgáltatások földrajzi származását jelöli meg, és ezért nem lajstromozható.

A bejelentő fellebbezését az OHIM Fellebbezési Tanácsa 2003 októberében arra hivatkozva utasította el, hogy a német fogyasztók a védjegyben a lajstromoztatni kívánt védjeggyel kapcsolatos szolgáltatások földrajzi eredetének megjelölését látnák.

Ezután a P&C az Európai Elsőfokú Bíróságnál (Court of First Instance, CFI) nyújtott be fellebbezést, amely azonban nem osztotta az OHIM tanácsának véleményét, és a védjegyet lajstromozhatónak találta.

A CFI a *Windsurfing Chiemsee*-döntésben lefektetett irányelvek alapján megállapította, hogy a közösségi védjegyrendelet (CTMR) 7(1)(c) szakaszának célja megakadályozni a deskriptív védjegyek egyének számára való lajstromozását, ideértve a földrajzi eredetjelzéseket is. Amikor azonban az ilyen jelek a vonatkozó áruk és szolgáltatások minőségének vagy egyéb jellemzőinek a megadására szolgálnak, és ezért a származási hely és a termék közötti pozitív megítélésre bírják a fogyasztót, lajstromozhatóknak kell lenniük vállalatok számára.

A CFI azt is megállapította, hogy a CTMR 7(1)(c) szakasza nem zárja ki az olyan földrajzi nevek lajstromozását, amelyek

- nem ismertek a vonatkozó személyek csoportja számára;
- nem ismertek egy földrajzi hely megjelöléseként; vagy
- valószínűtlen, hogy az általuk megjelölt hely típusa kapcsán olyan hiedelmet ébresztenek a fogyasztókban, hogy az áruk és szolgáltatások onnan származnak.

Ez a felfogás elsősorban arra összpontosít, hogy a vonatkozó vásárlóközönség milyen mértékben ismeri a földrajzi nevet, a hely jellemzőit, valamint a kérdéses árukat és szolgáltatásokat.

A CFI azon a véleményen volt, hogy a lajstromozás elutasításának követelményei nem voltak kielégítőek. Minthogy Cloppenburg igen kis város, a vásárlóközönség „csupán cse-

kély mértékben vagy legfeljebb mérsékelten” ismerte. A Fellebbezési Tanács nem bizonyította, hogy a várost egész Németországban ismerte a vásárlóközönség; de még ha hallott is a városról, ez nem vezetne önműködően annak a megállapításához, hogy a név földrajzi származás megjelölésére szolgálhat. A Fellebbezési Tanács azt sem bizonyította, hogy a város hírnévnek örvendett olyan helyként, ahol a vonatkozó szolgáltatásokat nyújtották.

A CFI azt is leszögezte, hogy az ilyen szolgáltatások földrajzi eredete általában nem olyan tényező, amelyet felhasználnak a szolgáltatások minőségének vagy jellegének megállapítására. Minthogy a fogyasztók szemszögéből Cloppenburg város nem jelent semmiféle kapcsolatot a vonatkozó árukkal, nem lehet feltételezni, hogy ez a név a kérdéses szolgáltatások földrajzi eredetét jelölne meg. Ennek következtében a név lajstromozható.

A fenti döntésből az a következtetés vonható le, hogy az OHIM-nál bármely kis helység lajstromozható.

Brazília

A) A hatályos szabadalmi törvény tiltja bármely élőlény vagy a természetben található biológiai anyag egészének vagy részeinek a szabadalmazását. Jelenleg a képviselőház három bizottsága foglalkozik a biológiai tárgyú találmányokra vonatkozó törvény módosításával. Az általuk kidolgozott törvénytervezet lehetővé tenné a természetből elkülönített vagy műszaki eljárással kapott biológiai anyagok, valamint teljes vagy részleges DNS-szekvenciák szabadalmazását, ha a bejelentés leírásában világosan és kielégítően bizonyítják azok ipari alkalmazhatóságát.

B) A Brazil Szabadalmi és Védjegy hivatal 121/05 sz. döntése hatálytalanítja a közismert védjegyek vonatkozásában 2004-ben hozott 110/04 sz. döntést, meghatározást ad a közismert védjegyekről, és módosítja az iparjogvédelmi törvény 125. szakaszát kimondva, hogy ha egy védjegy közismertté vált, ez bármely védjegyzetben oltalmat biztosít.

Dél-Korea

A) A Dél-koreai Szabadalmi Hivatal elnöke, Jong-Gap Kim, a Japán Szabadalmi Hivatal elnöke, Makoto Nakajima és a Kínai Szabadalmi Hivatal elnöke, Tian Lipu megbeszélést folytatott a három ország szabadalmi rendszerének egyesítéséről és közös szabadalmi rendszer bevezetéséről.

A három hivatali elnök egyetértett abban, hogy a szabadalmak gyors engedélyezése és a három ország kutatási és fejlesztési eredményeinek a felhasználása hozzájárul a régió kereskedelmének fejlesztéséhez és elősegíti a külföldi tőke beáramlását.

Megállapodtak abban, hogy folytatják a szabadalmak vizsgálatának egységesítését célzó megbeszéléseket, figyelembe véve, hogy az egész világon benyújtott szabadalmi bejelentések 43%-át (1,5 millió bejelentésből 0,65 milliót) e három ország szabadalmi hivatalainál nyújtják be.

A három elnök abban is egyetértett, hogy megvizsgálják a Dél-Koreában és Japánban, illetve a Kínában és Japánban vagy Kínában és Dél-Koreában is benyújtott szabadalmi bejelentések gyorsított vizsgálatának a lehetőségeit.

Végül megállapodtak egy olyan szabadalmi információs rendszer kifejlesztésében, amely egyszerűsíti a szabadalmi bejelentések újdonságvizsgálatát.

B) 2006. január 1-jétől kezdve a Dél-koreai Szabadalmi Hivatal nemzetközi kutatási szervként és nemzetközi elővizsgálati szervként szolgáltatást nyújt az Amerikai Szabadalmi Hivatal számára. Ennek értelmében a Dél-koreai Szabadalmi Hivatal amerikai állampolgárok PCT-bejelentéseivel kapcsolatban nemzetközi kutatást és nemzetközi elővizsgálatot is végez.

C) Egy védjegybitorlási ügyben a felperes szolgálati védjegye és az alperes védjegye az azonos „Tiffany” szóból állt, és csupán annyi különbség volt köztük, hogy a felperesi védjegy kezdőbetűje nagyobb volt, mint a többi betű. Ezért a két védjegy megjelenése, hangzása és jelentése hasonló volt, és így a védjegyek megtévesztően hasonlítottak egymásra.

A felperes lajstromozott szolgáltatási védjegye ruházati cikkek kapcsán brókertevékenységre és kereskedelmi ügynöki tevékenységre vonatkozott.

Az alperes védjegyét gyermekruházati cikkekre lajstromozták.

A bíróság azon a véleményen volt, hogy a két védjegy nem hasonlít egymásra, és bár van némi hasonlóság (például az, hogy mind a ruházati cikkeket, mind a gyermekruhákat személyeknek kell viselniük, és a felperes megjelölt szolgáltatásait bemutató helyeken gyakran szerepeltek gyermekruhák), az ügyben szolgáltatott bizonyítékok nem voltak elegendőek annak megállapításához, hogy a fogyasztók a két védjegyet rendszerint azonosnak tekintik, vagy hogy a felperes és az alperes ügyfelei megegyeznek. Ennek megfelelően a bíróság megállapította, hogy az alperes védjegyének gyermekruhákon való használata nem tévesztette meg a fogyasztókat, és a felperes szolgáltatási védjegye (brókertevékenységre és kereskedelmi ügynöki tevékenységre ruházati cikkek kapcsán) nem volt hasonló az alperes (gyermekruházatokra vonatkozó) védjegyéhez.

Európai Szabadalmi Hivatal

Az Európai Szabadalmi Hivatal Kibővített Fellebbezési Tanácsa (KFT) 2005. december 16-án G 0001 számmal döntést hozott abban a kérdésben, hogy a diagnosztikai módszerek milyen mértékben vannak kizárva a szabadalmazásból. A döntésben a KFT szűken értelmezi az „emberi vagy állati testen végzett diagnosztikai módszerek” kifejezést. A tanács külön tárgyalta a „diagnosztikai módszerek” és az „emberi vagy állati testen végzett” kifejezést.

A döntés szerint egy diagnosztikai módszer akkor van kizárva a szabadalmazható találmányok köréből, ha az orvosi diagnózishoz szükséges összes lépést magában foglalja, és ha a módszer olyan műszaki jellegű lépéseket is felölel, amelyek az emberi vagy állati testtel való – invazív vagy nem invazív – kölcsönhatással járnak.

Európai Unió

Az *Eurocermex v. OHIM* (Belső Piaci Harmonizációs Hivatal, Office for Harmonisation in the Internal Market)-ügyben az Európai Bíróság (European Court of Justice, ECJ) megerősítette a felperes lajstromozási kérelmének elutasítását, ahol a lajstromozandó védjegy egy elszűkülő nyakú, hosszú palack nyílásába helyezett citromszeletet ábrázol.

Az elsőfokú bíróság (Court of First Instance, CFI) korábban elutasította a palack nyakába helyezett citromszelet lajstromozására vonatkozó kérelmet, amelyben egyúttal a zöld és a sárga színt is védeni kívánták. A CFI külön-külön vizsgálta a védjegy valamennyi elemét (a palack alakját, a citromszeletet és a felhasznált színeket), és úgy találta, hogy az egyes elemek nélkülözik a megkülönböztető jelleget, mert azokat a sörkereskedelemben már együtt alkalmazzák. Ezután a CFI azt elemezte, hogy a védjegy mint egész rendelkezik-e megkülönböztető jelleggel, és arra a következtetésre jutott, hogy ezeknek az elemeknek a kombinálása sem nyújt megkülönböztető jelleget a védjegy számára.

Az Eurocermex az ECJ-hez fellebbezett azzal érvelve, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a védjegy által nyújtott általános benyomást. Az ECJ ezzel szemben egyetértett a CFI döntésével, amely megállapította, hogy a lajstromoztatni kívánt védjegy általános benyomás alapján nem rendelkezik a védjegy mintája és a színek elrendezése által biztosított megkülönböztető jelleggel.

Az ECJ – utalva a CFI megállapításaira – leszögezte: „Nehéz elképzelni ezeknek az elemeknek másfajta kombinálását egyetlen háromdimenziós alakban”, majd megállapította, hogy a felperes nem nyújtott be olyan bizonyítékot, amely arra utalna, hogy védjegye egyes jellemzőinek a kombinálása többet ad az egyes alkotórészek összegénél. Ezért nem különböztethető meg a piacon található egyéb jelektől.

Ez a döntés arra is rávilágít, hogy mennyire fontos egy védjegy korai lajstromozása mielőtt az oltalmazni kívánt „jel” a kereskedelemben általánossá válna.

India

Utoljára 2005-ben módosították az indiai szabadalmi törvényt, de abban máris újabb változtatásokat kívánnak végrehajtani. A tervezett főbb változtatások a következők:

- Meg akarják szüntetni a tíznél több igénypont és a harmincnél több leírásoldal után fizetendő többletdíjat.
- A vizsgálati illeték összegét felére kívánják csökkenteni.
- A bejelentés engedélyezésre alkalmas állapotba helyezésének időtartamát az első elővizsgálati jelentés kézhezvételétől számított hat hónapról kilenc hónapra szándékoznak növelni.
- A vizsgálat kérelmezésének határidejét az elsőbbség napjától számított 36 hónapról 48 hónapra fogják növelni.

- Az átruházási irat benyújtásának határidejét három hónapról hat hónapra kívánják meghosszabbítani.
- Felszólalás esetén az indokok benyújtásának határidejét egy hónapról három hónapra fogják növelni.

Irán

A Biopharma Société Anonym, az iráni DIAMICRON védjegy tulajdonosa fellebbezett a fárszi és latin írásmódú DIMICON iráni védjegy lajstromozása ellen. A bíróság egyetértett a Biopharma azon álláspontjával, hogy a két védjegy közötti csekély eltérés nem elegendő ahhoz, hogy meggátolja a fogyasztók megtévesztését, és ennek alapján a Biopharma javára döntött.

Izrael

A Kneszet 2005. december végén módosította a gyógyszerek oltalmának hosszabbítására vonatkozó szabadalmi törvényt. A főbb módosításokat az alábbiakban foglaljuk össze.

- Az oltalmi idő meghosszabbítására vonatkozó rendelkezések úgy változtak, hogy a hosszabbítás időtartama megegyezik a külföldi országokban engedélyezett *legrövidebb* hosszabbítás időtartamával, vagy – ha ez rövidebb – a hosszabbítás a külföldi országokban kiadott forgalmazási engedélyek közül a legkorábbi időpontjától számított 14 év elmúltával jár le.
- Nem engedélyezik az oltalmi idő meghosszabbítását, ha a szabadalmas legalább egy európai uniós tagországban vagy az Amerikai Egyesült Államokban nem kapott oltalmi idő-hosszabbítást.
- Az oltalmi idő meghosszabbítására vonatkozó kérelem benyújtásának határidejét hat hónapról kilenc hónapra növelték, de szigorították e határidő hosszabbításának feltételeit.

Jamaika

Jamaika kormánya 2005. november 7-én letétbe helyezte az áruk és szolgáltatások védjegy-lajstromozás céljából történő nemzetközi osztályozására vonatkozó Nizzai Megállapodáshoz való csatlakozás okmányát. Ennek megfelelően a megállapodás Jamaikára nézve 2006. február 7-én lépett hatályba.

Kanada

A *Montreal Auto Prix Inc. (MAPI) v. 9078-7995 Québec Inc. (QI)*-ügyben a Québeci Fellebbezési Bíróság (Québec Court of Appeal, QCA) 2004. szeptember 3-án kelt ítéletében meg-

változtatta a Québeci Felsőbíróság (Québec Superior Court, QSC) döntését, megállapítva, hogy a MONTREAL AUTO CREDIT védjegy megtévesztően hasonlít a MONTREAL AUTO PRIX védjegyhez.

A felperes MAPI céget 1996-ban jegyezték be, és 1997-ben kezdte használni a MONTREAL AUTO PRIX védjegyet. A cég használt autók csökkentett áron való eladásával foglalkozik Montreal körzetében, és sajátos, szokatlan hirdetési módot alkalmaz. Az alperes QI céget 2000-ben jegyezték be, és üzleti tevékenységét MONTREAL AUTO CREDIT néven folytatja szintén használt kocsik kereskedelmével. Hirdetési és üzleti stratégiája hasonló a MAPI-éhoz. A két cég telephelye egymástól 2 km-nél kisebb távolságra van.

2001 decemberében a MAPI keresetet indított a QSC-nél, kérve, hogy a QI-t tartósan kötelezzék a MONTREAL AUTO CREDIT név használatának megszüntetésére, mert az megtévesztően hasonlít a saját MONTREAL AUTO PRIX védjegyéhez. A bíróság a keresetet 2002. május 7-én elutasította, mert arra a következtetésre jutott, hogy a két név nem téveszthető össze egymással. Döntésében azonban elismerte, hogy QI a MAPI védjegyéhez való hasonlósága miatt választotta a MONTREAL AUTO CREDIT nevet, és hogy a QI által alkalmazott hirdetési stratégia is hasonlított a MAPI-éhoz. Döntésének alátámasztására azonban a bíróság azt is leszögezte, hogy a két név között elegendő fonetikai különbség van, ami kizárja az összetévesztés valószínűségét, és azért sem állapítható meg összetéveszthetőség, mert a két cég által használt nevek nagyon eltérőek. A döntés azt is megállapította, hogy bár a QI a siker érdekében alkalmazta a MAPI formuláját, nem állt szándékában összetéveszthetőség előidézése.

A MAPI a QCA-nál megfellebbezte ezt a döntést. Ez a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy az elsőfokú bíróság nem helyes próbát alkalmazott annak meghatározására, hogy egy védjegy használata egy másik védjeggel való összetévesztést eredményezhet-e. Ilyen célból „a bíróságnak fel kellett tennie azt a kérdést, hogy fennáll-e az összetéveszthetőség, ha egy erre a védjegyre vagy névre bizonytalanul emlékező szokásos személyre gyakorolt benyomást alapul véve mindkét jegynek vagy névnek ugyanazon a területen ugyanolyan módon való használata valószínűleg arra a következtetésre vezetne, hogy a védjegyvel vagy nevekkal társított szolgáltatásokat ugyanaz a személy nyújtja, függetlenül attól, hogy a szolgáltatások ugyanarra az általános területre esnek-e vagy sem”. A QCA arra is hivatkozott, hogy ugyanezt az elvet alkalmazta a Szövetségi Bíróság (Federal Court) egy másik ügyben amikor megállapította: „Védjegyek hasonlóságának megállapításakor többször leszögezték, hogy nem helyes megközelítés a védjegyeket egymás mellé helyezni és kritikusán elemezni a hasonló és eltérő pontokat; ehelyett az ügyet általános módon, az első benyomás figyelembevételével kell meghatározni.”

A QCA azon a véleményen volt, hogy a QSC a fenti próba figyelembevétele nélkül hozta meg döntését, és bár elismerte, hogy a QI a MONTREAL AUTO CREDIT nevet a felperes védjegyéhez való hasonlósága miatt választotta, arra a következtetésre jutott, hogy a két védjegy nem megtévesztően hasonló. Ezt a megállapítást a QCA megváltoztatta, utalva a két

cég térbeli közelségére, a hirdetési módok és a nevek hasonlóságára és arra a tényre, hogy bebizonyosodott: a QI abban a reményben választotta nevét és hirdetési módját, hogy ezzel a fogyasztók tudatában bizonyos megtévesztést idézhet elő, és ebből hasznot húzhat.

Ilyen okok miatt a QCA tartósan eltiltotta a QI-t a MONTREAL AUTO CREDIT név használatától. Az ítélet azt is leszögezte, hogy a védjegy megtévesztő jellegének meghatározásakor a védjegy kiválasztása mögött álló szándékot is figyelembe kell venni.

Katar

A Katari Védjegy hivatal elnöke 2006. február 9-én kihirdette a védjegybejelentésekkel kapcsolatos módosított gyakorlatot, amelytől a védjegylajstromozási eljárás gyorsítását és a szellemi tulajdon oltalmának megerősödését várják. A főbb változásokat az alábbiakban foglaljuk össze.

- A védjegybejelentéssel egyidejűleg be kell nyújtani az összes szükséges iratot. Hiányzó irat esetén a bejelentést nem fogadják el.
- Az új védjegybejelentéseket megvizsgálják, és a vizsgálat eredményét a benyújtás napjától számított hat hónapon belül közlik a bejelentővel. A 2002 májusa óta benyújtott függő bejelentéseket is vizsgálatnak vetik alá.
- A bejelentéseket a vizsgálati jelentés kiadásától számított hat hónapon belül publikálják.

Az új gyakorlat 2006. március 9-én lépett életbe.

Kína

A) A Kínai Szellemtulajdon-védelmi Hivatal (KSZTH) 2006. január 25-én módosított vizsgálati irányelveket tett közzé. Ezek megváltoztatták a szabadalmi bejelentések leírásának módosításával kapcsolatos gyakorlatot, amely addig lehetővé tette kiegészítő példák és adatoknak a leírásba való beiktatását, ha az a feltalálói tevékenység bizonyítására vagy az igényelt oltalmi kör alátámasztására szolgált. Ezzel szemben az új irányelvek a bejelentés napját követően nem teszik lehetővé kiegészítő példák vagy kísérleti adatok benyújtását.

B) A KSZTH 2005. november 29-én közegészségügyi tárgyú kényszerengedélyekre vonatkozó végrehajtási utasítást adott ki, amely 2006. január 1-jén lépett hatályba, és változást eredményezhet a szabadalommal védett gyógyászati termékekre Kínában adandó kényszerengedélyek vonatkozásában.

Az utasítást a TRIPS-egyezményre és a közegészségügyre vonatkozó, 2001. november 14-i Dohai Nyilatkozattal, valamint az e nyilatkozat 6. szakaszának végrehajtására vonatkozó, 2003. augusztus 30-i döntéssel összhangban szövegezték meg.

Az utasítás alapján a KSZTH kényszerengedélyt adhat kínai vállalatok számára ahhoz, hogy ragályos betegségek, így AIDS, tuberkulózis, malária vagy a ragályos betegségek ellen-

őrzésére vonatkozó kínai törvény szerinti egyéb betegségek által okozott közegészségügyi krízis esetén szabadalmazott gyógyszereket gyártson, importáljon vagy exportáljon. Korábban a kínai törvények nem engedélyezték a kényszerengedély alapján gyártott termékek exportját Kínából.

Kényszerengedélyre vonatkozó rendszabályt első ízben az 1992. évi kínai szabadalmi törvénybe iktattak be, de ilyen engedélyt mostanáig nem adtak ki. Az új rendelkezés alapvetően megváltoztathatja ezt a helyzetet.

C) A Guandong Apples Industrial Co., egy bőrárak készítésével foglalkozó kínai cég egy almát lajstromoztatott védjegyként, amely feltűnően hasonlított a számítógépgyártó Apple Computer (Apple) cég védjegyéhez, bár az utóbbi olyan almát ábrázol, amelyből kiharaptak egy darabot.

Az Apple a Kínai Védjegyhatóságnál kérelmet nyújtott be almát ábrázoló védjegyének ruházati cikkekre és egyéb tárgyakra való kiterjesztésére. E kérelmet a hivatal elutasította. Ekkor az Apple fellebbezést nyújtott be a hivatal Fellebbezési Tanácsához, amely azonban nem adott helyt a fellebbezésnek. Ezután az Apple a pekingi 1. számú Közbenső Népbíróságnál nyújtott be fellebbezést, de az szintén elutasította az Apple kérelmét arra hivatkozva, hogy a két védjegy hasonló ugyan, de nem teljes mértékben azonos.

D) A sanghaji 2. sz. Közbenső Népbíróság döntése szerint a Shanghai Xingbake Coffee Co. Ltd.-nek meg kell szüntetnie a Starbucks kereskedelmi név használatát, és 500 ezer yuan (=62 000 USD) kártérítést kell fizetnie a Starbucks számára. A bíróság döntése szerint a kínai cég „törvénytelen versenyt” folytatott a Starbucks kínai nevével, és kávéüzleteiben jogtalanul utánozta a 140 kínai Starbucks-üzlet jellegzetes kialakítását és berendezését.

Libia

2005. december 20-án a líbiai Gazdasági és Kereskedelmi Minisztérium Védjegyhatósága megváltoztatta a védjegybejelentésekkel kapcsolatos követelményeket. Ennek megfelelően ezentúl egy líbiai védjegybejelentéshez elegendő a Líbiai Védjegyhatóságnál benyújtani a hazai alapbejelentés vagy bármely külföldi országban benyújtott bejelentés hiteles lajstromozási bizonylatát, és nincs szükség az alapbejelentés országában végzett lajstromozás *felülhitelesített* bizonylatának benyújtására.

Nagy-Britannia

Az Egyesült Királyság Szabadalmi Hivatala felszólította az újítókat, tudósokat, mérnököket, üzletembereket és jogászokat, hogy nyilvánítsanak véleményt: a találmányok szabadalmazhatóságának egyik feltételeként vizsgált feltalálói tevékenység (inventive step) követelménye a legmegelőbbben működik-e az újítók és a gazdaság érdekében.

A szabadalmi hivatal illetékes igazgatója, Ron Marchant kifejtette: a konzultáció célja, hogy egyensúlyba hozza a feltalálók és üzletemberek közötti érdekellentéteket. „Azt kívánjuk, hogy bejelentőink hozzájárulhassanak a döntéshozó eljáráshoz” – mondta. „A konzultáció során fel kell mérniük, hogy milyen könnyű vagy nehéz követelményeket kell kielégíteniük.”

Németország

A Német Legfelsőbb Bíróság (LB) 2005. december 16-án kelt döntésében helyt adott egy ismert vegyület gyógyászati felhasználására vonatkozó, a Német Szabadalmi és Védjegy hivatal által elutasított használatiminta-bejelentés kapcsán benyújtott fellebbezésnek, és ezzel első ízben ismerte el gyógyászati alkalmazási igénypontok oltalmazhatóságát használati mintával.

A bejelentő a fellebbezést a Német Szabadalmi Bíróság döntése ellen nyújtotta be, amely elutasította a második indikációs alkalmazásra vonatkozó bejelentést arra hivatkozva, hogy a használatiminta-törvény (Gebrauchsmustergesetz) 2(3) szakasza kizárja a gyártási eljárásokat a használati mintával oltalmazható találmányok köréből.

A szóban forgó használati minta 1. igénypontjának szövege a következő: „Szerin/treonin protein foszfatáz inhibitorok alkalmazása arterioszklerotikus betegségek gyógyászati és megelőző kezelésére szolgáló gyógyászati kompozíciókban.”

Az LB azt is megállapította, hogy a második gyógyászati alkalmazásra vonatkozó igénypontok – miként a szóban forgó 1. igénypont is – a használatiminta-törvény 2(3) szakasza értelmében nem vonatkoznak módszerre, minthogy egy ismert vegyület alkalmazása emberi vagy állati testen egy sajátos gyógyászati vagy megelőző hatás elérése céljából nem tekinthető egy vegyület gyártásának. Bár egy ismert gyógyászati vegyületet az új orvosi felhasználáshoz az adott egyedi alkalmazás céljára kell elkészíteni, nem lehet azonosnak tekinteni olyan termékkel, amelyet a szokásos módon állítottak elő.

Ezzel szemben egy második indikációs alkalmazásra vonatkozó igénypontot olyan termékigénypontnak kell tekinteni, amely a jelzett gyógyászati alkalmazásra van korlátozva.

Az LB megállapítása különösen érdekes a gyógyszerkutatók számára, mert megállapítja, hogy van lehetőség olyan oltalmi jog szerzésére, amely a benyújtás napjától számított viszonylag rövid időn belül érvényesíthetővé válik, és amelynek újdonság, valamint látszólag feltalálói tevékenység vonatkozásában is a szabadalmakhoz viszonyítva enyhített követelményeknek kell eleget tennie. Emellett – ellentétben például az európai és a német szabadalmi bejelentésekkel – hat hónapos türelmi idővel lehet számolni a feltaláló korábbi közlései vonatkozásában, és nem minden publikációt kell újdonságrontónak tekinteni. További előny, hogy a használati mintát bármely függő német, európai vagy nemzetközi szabadalmi bejelentésből bármikor származtatni lehet.

Tekintetbe kell azonban venni azt az akadályt, hogy a használatiminta-törvény nemrég módosítása következtében a német szabadalmi törvény 1(2) szakaszában meghatározott

biotechnológiai találmányok nem képezhetik használati minta tárgyát. A szabadalmi törvény említett szakaszában adott meghatározást alkalmazva a biotechnológiai találmányok kizárását úgy kell értelmezni, hogy az olyan termékekre vonatkozik, amelyek biológiai anyagokból állnak vagy ilyen anyagot tartalmaznak; a kizárás olyan eljárásokra is vonatkozik, amelyekkel biológiai anyagot használnak. A szabadalmi törvény 2a(3) szakasza szerint a „biológiai anyag” olyan anyagot jelent, amely genetikai információt tartalmaz, és képes önmagát reprodukálni. Így a gyógyászati termékeket kódoló nukleinsavak vagy az azokkal genetikailag módosított termékek nem képezhetik használatiminta-oltalom tárgyát.

A fentiekből következik, hogy a német használati minták elsősorban a gyógyszeriparban bírnak jelentőséggel.

Norvégia

Egy oslói bíróság 2005. november 9-én kelt döntése a *Pfizer Inc. v. Ranbaxy Laboratories Ltd.*-ügyben megállapította, hogy az indiai Ranbaxy nem bitorolja a koleszterinszint-csökkentő Lipitor nevű gyógyszer előállítására vonatkozó Pfizer-szabadalmat, amelynek oltalmi ideje 2016-ban jár le. A bíróság azonban egy másik Pfizer-szabadalom ügyében, amely a Lipitor hatóanyagának, az atorvasztatinnak az előállítására szolgáló közbelső vegyületre vonatkozik, a Pfizer javára döntött.

A Ranbaxy szövivője kijelentette, hogy az utóbbi döntés ellen fellebbezést fognak benyújtani, és a másodfokú bíróságtól kedvező döntést várnak, de ha csalódnának ebben a reményükben, akkor is elkezdhetik a gyártást 2009-ben, amikor a második szabadalom oltalmi ideje lejár.

A közbelső vegyületre vonatkozó döntést az amerikai gyógyszergyártó cég is üdvözölte kijelentve: „Örülünk a bíróság döntésének, amely nemcsak a Pfizer győzelme, hanem mindazon innovátoroké is, akik a nagy kockázattal járó gyógyszerkutatással foglalkoznak.” A Pfizer azt is kijelentette, hogy továbbra is örködni fognak az egész világon szellemi tulajdonjogaik fölött, és fel fognak lépni a bitorlókkal szemben. A Lipitorral kapcsolatban a Pfizer eddig 11 milliárd USD forgalmat bonyolított le.

Olaszország

A) Olaszországban a parlament 2005. december 22-én elfogadta azt a törvényjavaslatot, amely szerint 2006. január 1-jétől eltörlik a szabadalmak, használati minták és minták bejelentési és fenntartási illetékét, valamint a megadott európai szabadalmak alapján megerősített olasz szabadalmak fenntartási illetékét.

B) Az Olasz Köztársaság hivatalos lapja (*Gazzetta Ufficiale della Repubblica Italiana*) 2006. január 11-én kihirdette a biotechnológiai találmányok oltalmára vonatkozó 98/44/EC európai irányelvnek az olasz törvénybe való beiktatását. Ennek következtében a biotechnológiai találmányok oltalmazhatóvá váltak Olaszországban.

Omán

Az ománi Kereskedelmi és Ipari Minisztérium bejelentette, hogy 2005. december 17-től kezdve elfogadnak szabadalmi bejelentéseket. Ezt az tette lehetővé, hogy 2005. december 17-én egy miniszteri rendelet kihirdette a hivatali illetékeket.

Az ománi szabadalmi törvényt egy 2000. évi szultáni határozat léptette hatályba. A végrehajtási utasításokat 2005. szeptember 17-én publikálták a hivatalos közlönyben. Ezt megelőzően az volt a gyakorlat, hogy helyi újságokban figyelmeztető közleményt (cautionary notice) tettek közzé, amely meghatározta a tulajdonos érdekét a tulajdonban, bejelentette az arra vonatkozó tulajdonlást, és felszólította a közt arra, hogy óvakodjék a bitorlástól. Az új szabadalmi törvény főbb vonásait az alábbiakban foglaljuk össze.

– A szabadalmi bejelentéseket alaki vizsgálat után érdemi vizsgálat céljából megküldik az Osztrák, az Ausztrál vagy a Svájci Szabadalmi Hivatalnak.

– Ha az elővizsgáló szabadalmat engedélyez, ezt meghirdetik a hivatalos közlönyben, és a publikálástól számított 60 napon belül fel lehet szólalni a bejelentés ellen.

– A szabadalom oltalmi ideje a megadás napjától számított 20 év.

– Az évdíjakat az engedélyezés napjának évfordulóin kell befizetni.

– Ha a szabadalmat az engedélyezés napjától számított három éven belül nem veszik gyakorlatba, kényszerengedélyt lehet rá adni.

– A szabadalmi bejelentésekhez az alábbi iratokat kell csatolni:

a) képviseleti meghatalmazás ománi konzuli felülhitelesítéssel;

b) cégbejegyzés, ha a bejelentő nem magánszemély;

c) hitelesített átruházási irat, ha a bejelentő nem a feltaláló;

d) elsőbbségi irat másolata uniós elsőbbség igénylése esetén;

e) a találmány kivonata angol és arab nyelven;

f) a bejelentés leírása angol és arab nyelven.

Az első négy [a)–d)] iratot a bejelentés napjától számított három hónapon belül pótlólag is be lehet nyújtani.

A szabadalmi oltalom megszerzésének egy másik útját teszi lehetővé a szaúd-arábiai Rijádban levő Öböl-Együttműködési Tanács (Gulf Cooperation Council, GCC) Szabadalmi Hivatala, amely oltalmat biztosít a GCC tagállamai (Bahrein, Kuvait, Omán, Katar, Szaúd-Arábia és az Egyesült Arab Emirátusok) számára.

Oroszország

Az Orosz Szabadalmi Hivatal (Rospatent) gyakorlata szerint ha egy igénypont eltérő kémiai jellegű szubsztituenseket tartalmazó vegyületekre vonatkozik, akkor a bejelentőnek példákat kell benyújtania, amelyek bizonyítják, hogy elő lehet állítani vegyületeket ilyen eltérő szubsztituensekkel.

Mostanáig az Orosz Szabadalmi Hivatalnál lehetőség volt az igényelt szubsztituensjelentések tágitására a bemutatott példák körén túl is arra hivatkozva, hogy a további szubsztituensek kémiai természete hasonló. Újabban azonban az Orosz Szabadalmi Hivatal sokkal szigorúbb gyakorlatot vezetett be, amelynek alapján az igényelt szubsztituensjelentések kiviteli példákkal való megerősítését kívánja. Ennek az új gyakorlatnak megfelelően a hivatal csupán olyan szubsztituensjelentéseket hajlandó elfogadni, amelyeket a benyújtott példák alátámasztanak, vagy amelyek a példával alátámasztotthoz nagyon közel állnak.

A gyakorlatnak ez a változása nem a szabadalmi törvény vagy az ahhoz tartozó végrehajtási utasítás bármilyen módosításának, hanem csupán a hivatal szemléletében bekövetkezett változásnak tulajdonítható. Minthogy a törvény vagy a végrehajtási utasítás nem tartalmaz arra vonatkozó meghatározást, hogy milyen szubsztituenseket kell kémiai jelleg szempontjából hasonlóknak tekinteni, a hivatali elővizsgálók saját megítélésük vagy véleményük szerint értelmezhetik ezt a joggyakorlat-változást.

Svájc

A svájci Szövetségi Legfelsőbb Bíróság 2005. május 18-án olyan döntést hozott, amely megerősíti a szabadalmi jog területén 2003-ban hozott két döntését, amelyek mostanáig nem részesültek kellő figyelemben. A döntés a feltalálói tevékenység megítélésével kapcsolatos.

A svájci szabadalmi törvény – hasonlóan az Európai Szabadalmi Egyezményhez – nem tartalmaz meghatározást a feltalálói tevékenységre. Ezért a svájci bíróságok eseti jogot fejlesztettek ki arra nézve, hogy milyen alapon lehet elismerni vagy megtagadni a feltalálói tevékenységet. Az eseti jog különböző kantoni és szövetségi bíróságok független döntésein alapult, amelyek a feltalálói tevékenység megítélésének különböző megközelítéseit alkalmazták. Ez a gyakorló jogászokat és szabadalmi ügyvivőket, valamint a bíróságokat bizonytalanságban hagyta azzal kapcsolatban, hogy milyen egyéni körülmények alapozhatják meg a feltalálói tevékenységet, és így nem is volt általánosan elfogadott módszer e szabadalmazási követelmény meghatározására. Az egyetlen közösen elfogadott elv az volt, hogy meg kell gátolni a találmány ismeretében történő, vagyis az *ex post facto* elemzést, és így a feltalálói tevékenység meghatározását tárgyilagos követelményekre és megfontolásokra kell alapozni.

A Legfelsőbb Bíróság 2003. július 18-án hozott két döntésének megfelelő általános szabály szerint először az igényelt találmányhoz legközelebb álló műszaki jellemzőket felmutató technika állását kell meghatározni. Második lépésként meg kell határozni azt a műszaki feladatot, amelyet a találmány a legközelebbi technika állásához viszonyítva megold. Végül egy harmadik lépésben meg kell vizsgálni, hogy egy szakember a teljes technika állásának fényében megoldotta volna-e a feladatot a legközelebbi technika állásában foglalt tanítás módosítása vagy adaptálása útján, és így pontosan a találmány szerinti megoldáshoz jutott volna-e.

Ez az eljárás jól ismert az európai szabadalmi ügyvivők számára mint „probléma–megoldás megközelítés”. Ezt a módszert többször javasolták mind a külföldi, mind a svájci irodalom-

ban, és ezt ismertetik az Európai Szabadalmi Hivatal Vizsgálói Irányelveiben is. A fentebb említett két legfelsőbb bírósági döntés első ízben ismerte el, hogy a svájci bíróságok előtti eljárásban is ez a megközelítés tekinthető mértékadónak a feltalálói tevékenység megítélésénél. Ezt a gyakorlatot megerősítette a Legfelsőbb Bíróság most ismertetett döntése, amely leszögezi, hogy léteznek ugyan egyéb megfelelő módszerek is, de mértékadóként a probléma–megoldás megközelítést kell alkalmazni.

E döntés különösen kedvező lehet a kisebb gyakorlattal rendelkező bíróságok számára. Egyúttal az várható, hogy a találmányokkal kapcsolatos perekben a bíróságok hatékonyabban és gyorsabban tudnak majd dönteni a feltalálói tevékenység kérdésében.

Svédország

A Svéd Szabadalmi Hivatal 2005. november 1-jén értesítette a Szellemi Tulajdon Világszervezetét (WIPO-t), hogy 2006. február 1-jétől kezdve kész elektronikus formában fogadni és feldolgozni nemzetközi bejelentéseket.

Szaúd-Arábia

A) A Kereskedelmi Világszervezet (WTO) bejelentette, hogy Szaúd-Arábia 2005. december 11-én a szervezet 149. tagállama lett.

B) Az olasz Quilate Servicos LDA (QS) cég Olaszországban tulajdonosa a LA MARTINA védjegynek (a szöveg fölött lovon két lovaspóló-játékos), amely ruházati termékeken nemcsak Olaszországban, hanem Európában és Dél-Amerikában is igen népszerű.

A svájci Phoenicia Trading (PT) cég Szaúd-Arábiában a LA MARTINA POLO PLAYER GEAR védjegy lajstromozása iránti kérelmet nyújtott be (a szöveg fölött itt is két lovaspóló-játékos van lovon). Ezt a kérelmet 2004 decemberében publikálták, és 2005. március 16-ig lehetett felszólalást benyújtani. A védjegybejelentés ellen a QS felszólalt, bár Szaúd-Arábiában nem rendelkezett védjeggyel. A felszólalást az alábbiakra alapozta:

a) Teljesen azonos védjegy tulajdonosa az Egyesült Arab Emírátságokban, Törökországban, az Európai Közösségben, az Amerikai Egyesült Államokban, Kanadában, Oroszországban és Kínában.

b) Ugyanezt a védjegyet használta és jelenleg is használja Libanonban.

c) Szaúd-Arábia csatlakozott a Berni Egyezményhez, és ezért a védjegy rajzos eleme világszerte oltalmat élvez a helyi szerzői jogi törvények és egyezmények alapján.

d) Védjegy közismert, ezért akkor is oltalom alatt áll, ha nincs lajstromozva.

e) A megtámadott védjegy lajstromozása a köz megtévesztésére vezetne, a bejelentő rossz-hiszeműségét bizonyítja, és a tisztességtelen versenyt tiltó jogszabályba ütközik.

A hivatal Panaszirodája (a felszólalásokat elbíráló szerv) megállapította, hogy a PT védjegyének lajstromozása törvénybe ütközik, a fogyasztók megtévesztéséhez vezetne, és a tiszt-

tességtelen versenyt tiltó jogszabályokba is ütközik. Ezért az iroda megszüntette a védjegy lajstromozási eljárását.

E határozat ellen harminc napon belül lehetett volna fellebbezést benyújtani, de fellebbezés hiányában a határozat jogerőre emelkedett.

Tajvan

Egy tajvani gazdaságfejlesztési tanácsadó konferencia 2001-ben javaslatot tett a Szellemitulajdon-védelmi Hivatalnak a szabadalmi törvény olyan módosítására, hogy az szabályozza a szabadalmi ügyvivői működés feltételeit. A hivatal által kidolgozott tervezet rendelkezik a szabadalmi ügyvivői jogosítvány elnyerésének feltételeiről, és előírja, hogy egy szabadalmi ügyvivőnek ügyvivői társuláshoz kell csatlakoznia előgyakorlat folytatása céljából.

A tervezet nem tartalmaz előírást az ügyvivők felsőfokú végzettségének jellegéről és az előgyakorlat időtartamáról.

Vietnam

A vietnami parlament módosította a szellemi tulajdon-védelmi törvényt, de annak végleges szövegét még nem hagyták jóvá. Az új törvény 222 szakaszt és a szabadalmakon, védjegyeken és ipari mintákon kívül a földrajzi árujelzőkre és a szerzői jogokra vonatkozó rendelkezéseket is tartalmaz. A tervezet megbeszélésekor messzemenően figyelembe vették a nemzetközileg elfogadott meghatározásokat.

Az új törvény 2006. július 1-jén lép hatályba, és ki lesz egészítve részletes végrehajtási utasításokkal.

A törvénytervezet megkülönböztet „eredeti” és „kereskedelmileg új” találmányokat. A szabadalmak oltalmi ideje a bejelentés napjától számított húsz év, míg az ipari mintáké öt év lesz, amely további öt évre meghosszabbítható. A földrajzi árujelzők oltalmi ideje a tervezet szerint korlátlan.

Megrövidítik a védjegybejelentések vizsgálatának időtartamát: az alaki vizsgálatot a bejelentés napjától számított egy hónapon belül elvégzik, míg az érdemi vizsgálatot a bejelentés publikálásának időpontjától számított hat hónapon belül kell befejezni. A védjegybejelentéseket az elfogadás napját követő második hónapban publikálják. Így a védjegy lajstromozásához szükséges idő egyszerű esetben körülbelül 9-10 hónapot fog igénybe venni.

A törvénytervezet általános irányelveket tartalmaz arra vonatkozóan is, hogy mikor lehet egy védjegyet különleges oltalmi jogokat biztosító közismert védjegynek minősíteni.

A tervezet lefekteti a szellemi tulajdonnal kapcsolatos perek esetében a kártérítésre vonatkozó szabályokat is. Amikor nem állnak megfelelő adatok rendelkezésre a kár megállapításához, a bíróság 500 millió dong (=32 000 USD) kártérítést jogosult megítélni, és elrendelheti, hogy a bitorló térítse meg a felperes képviselői költségeit is.